

Vejledning

om brandsikkerheden ved større arrangementer omfattet af tekniske forskrifter for forsamlingsstede, selskabshuse, salgsområder og campingområder

20. marts 2002

Beredskabsstyrelsen

Indledning

Formålet med denne vejledning er at forklare, hvilke brandforebyggende krav der stilles til musikarrangementer og andre arrangementer, f.eks. arrangementer med siddende publikum, kræmmermarkeder, dyrskuer og lignende, der afholdes i det fri, og som tiltrækker et større publikum.

Endvidere indeholder vejledningen specifikke råd og retningslinier til arrangøren vedrørende brand-sikkerhed.

De brandforebyggende krav skal sikre frie flugtveje, der giver alle tilstedeværende personer mulighed for at bringe sig i sikkerhed i tilfælde af brand. Endvidere skal kravene sikre, at risikoen, for at brande opstår og at brande breder sig, formindskes mest muligt, og således at der sikres slukningsmuligheder i tilfælde af brand.

Regler på området

Indenrigs- og Sundhedsministeriet:

- Beredskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 912 af 2. oktober 2000.
- Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 553 af 21. juni 2001 om brandværnsforanstaltninger for forsamlingsstelte, selskabshuse, salgsområder og campingområder, der ikke er omfattet af campingreglementet.
- Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter af 25. juni 2001 for forsamlingsstelte, selskabshuse, salgsområder og campingområder, der ikke er omfattet af campingreglementet.
- Beredskabsstyrelsens driftsmæssige forskrifter for forsamlingslokaler.
- Bekendtgørelse nr. 160 af 26. april 1985 om F-gas (Flaskegas).
- Tekniske forskrifter for F-gas, udsendt den 15. juni 1985 af Statens Brandinspektion (nu Beredskabsstyrelsen).
- Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 778 af 14. oktober 1999 om fyrværkeri, som ændret ved bekendtgørelse nr. 227 af 29. marts 2001.
- Beredskabsstyrelsens Tekniske forskrifter for Fyrværkeri, udsendt november 1999.

Økonomi- og Erhvervsministeriet:

- Byggeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 452 af 24. juni 1998.
- Elektricitetsrådets stærkstrømsbekendtgørelse.

Beskæftigelsesministeriet:

- Bekendtgørelse nr. 514 af 16. oktober 1998 om forskrifter for udførelse af gasinstallationer (Gasreglementet). Bekendtgørelsen administreres af Danmarks Gasmateriel Prøvning (DGP).
- Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 518 af 17. juni 1994 om sikkerhedsskiltning og anden form for signalgivning, som ændret ved bekendtgørelse nr. 497 af 29. juni 1998.
- Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 743 af 23. september 1999 om indretning af trykbærende udstyr, der gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 97/23/EF.

Definitioner og forklaringer

Arrangøren: Enkeltperson eller organisation, der planlægger og styrer arrangementet.

Beredskabsstyrelsen: Styrelse under Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Brandmæssigt egnet: Et materiale betragtes som brandmæssigt egnet, når det ved brandpåvirkning ikke brænder eller er svært at antænde, samt at røgdviklingen er minimal. Dokumentation for, at et materiale er brandmæssig egnet, fås f.eks. i form af en godkendelse fra Økonomi- og Erhvervsministeriet (en såkaldt MK-godkendelse), en prøvningsattest fra et anerkendt prøvningsinstitut eller en godkendelse fra ansvarlige myndigheder i andre EU- og EFTA lande.

Brandskel: Konstruktion som gør det muligt at nedsætte de indbyrdes afstandskrav eller afstandskravene til friområder, f.eks. ved opsætning af klasse 1 beklædning eller 2 beklædning.

Campingenhed: Telt, campingvogn eller anden transportabel konstruktion som en campingbil og lignende.

Campingområde: Areal i det fri, der udlægges til brug for campingenheder og tilknyttede servicefaciliteter som toiletter, bade- og bruserum, kogepladser, affaldspladser m.v. og friområder.

Caravanområde: Den del af et campingområde, hvor der opstilles campingvogne, campingbiler og lignende.

Redningsberedskabet: Brandmyndigheden i den kommune, hvori arrangementet skal afholdes.

Flugtvej: Friområde, der giver personer mulighed for fra et given punkt i et forsamlingsstelt, selskabshus eller lukket område at flygte helt til det fri.

Bemærkning : Døre og åbninger (dog ikke vinduer) betragtes som flugtveje.

Flugtvejsskilt: Et sikkerhedsskilt (se fig. 1), som giver anvisning vedrørende nødudgange og flugtveje.

Fig. 1: Skiltet er grønt med piktogram og skal opfylde Arbejdstilsynets bestemmelser om sikkerhedsskiltning.

Forsamlingsstelt: Telt med master og barduner, stålrammer eller lignende, der anvendes som forsamlingslokalitet.

Friområde: Areal, der udlægges i campingområder og i salgsområder med henblik på at hindre, at brande breder sig, og for at sikre forsvarlige rednings- og slukningsmuligheder i tilfælde af brand.

Helt til det fri: Det område, hvor 1 person frit kan vælge den videre flugtretning (180°), og hvor man er i sikkerhed for brande eller andre truende ulykker.

Klasse 1 og klasse 2 beklædninger: Brandtekniske betegnelser for byggematerialer, der refererer til Dansk Standard, DS 1065.2.

Bemærkning: Som eksempel på klasse 1 beklædning kan nævnes 9 mm gipskartonplade. Som eksempler på klasse 2 beklædninger kan nævnes 9 mm spånplade, 9 mm træfiberplade eller 9 mm krydsfinerplade.

Nødbelysning: Nødbelysning omfatter belyste skilte ved udgange i flugtveje og belysning af gulvarealer i flugtveje.

Personbegrænsning: I forsamlingsstelte og selskabshuse skal det fremgå hvor mange personer, der maksimalt må være i teltet. Dette kan enten ske i form af 1 godkendt pladsfordelingsplan eller et opslag med det maksimalt tilladelige antal personer, som må gives adgang til forsamlingssteltet eller selskabshuset. Det maksimalt tilladelige antal personer, som må gives adgang til teltet/huset, skal

svare til den samlede bredde af flugtvejene, målt på det smalleste sted, således at 1 person svarer til 1 cm flugtvejsbredde. I et telt, hvor der er 2 udgange på hver 2 m bredde, må der derfor gives adgang til 400 personer.

Pladsen: Hele det område, som anvendes til arrangementet, herunder publikumsområder, bagområder og serviceområder.

Pladsfordelingsplan: Plan, der viser opstilling af stole, bænke, borde og andet inventar i forsamlingsstelte eller selskabshuse.

Bemærkning: Et eksempel på en pladsfordelingsplan er vist i fig. 2

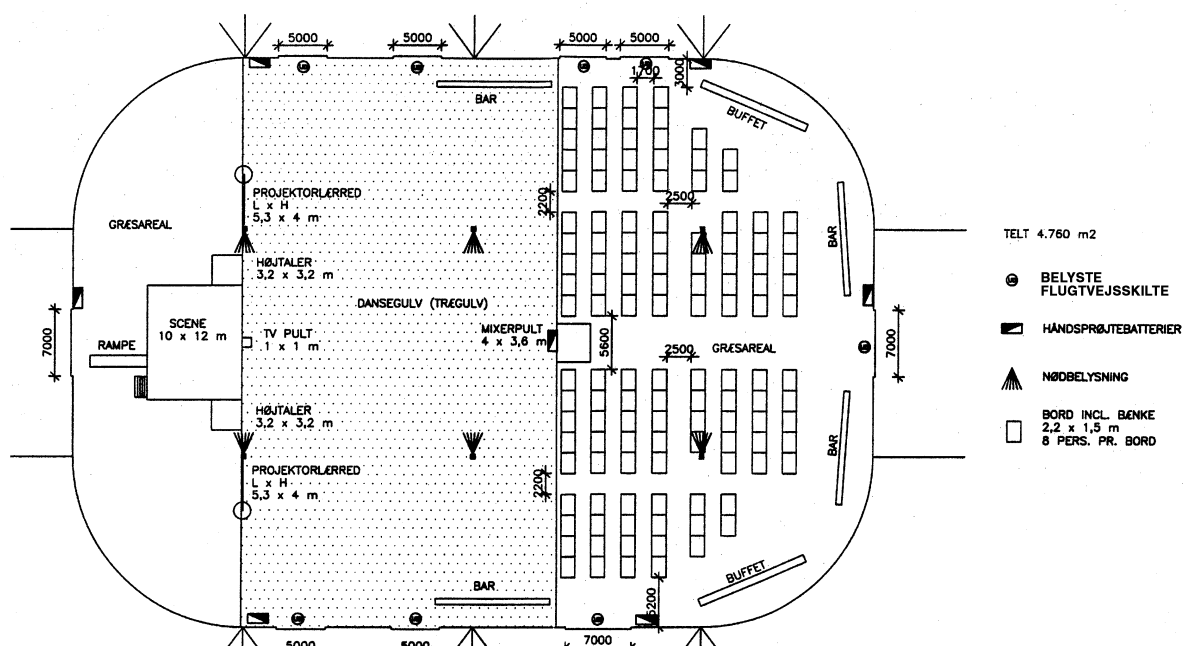

Fig. 2

Salgsområde: Areal i det fri, der udlægges til brug for salgskiosker, der opstilles for midlertidig anvendelse.

Selskabshus: Bygning med ydervægge af fast materiale (træ, stål m.v.), der opstilles for midlertidig anvendelse som forsamlingslokalitet.

Bemærkning: Installationerne skal opfylde kravene i stærkstrømsbekendtgørelsen.

Teltområde: Den del af et campingområde, hvor der opstilles telte.

TF: Bruges i det følgende som forkortelse for Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter af 25. juni 2001 for forsamlingsstelte, selskabshuse, salgsområder og campingområder, der ikke er omfattet af campingreglementet.

Arrangementet og dets publikum

I relation til brandsikkerheden er det nødvendigt at tage hensyn til arrangementets karakter. Forhåndsviden om det publikum (antal og adfærd), som arrangementet henvender sig til, er en værdifuld information ved en risikovurdering.

Såfremt der er tale om et arrangement af flere dages varighed, kan det være relevant at indrette områder til camping, kogepladser og andre servicefaciliteter. Der skal etableres et brandberedskab med opstilling af brandslukningsmateriel og mulighed for alarmering af redningsberedskabet samt udarbejdes ordensregler. Det hele skal godkendes af redningsberedskabet. Er der både deltagere, som overnatter i telt, og deltagere, som overnatter i campingbiler, skal der som hovedregel etableres adskilte telt- og caravanområder, medmindre der kan opnås anden aftale med redningsberedskabet.

Viser erfaringerne, at en bestemt gruppe af publikum har en særlig risikobetonet adfærd, skal der træffes passende foranstaltninger, som f.eks. samlet placering på campingområdet og udsættelse af ekstra vagtpersonale.

Det er normalt, at der uanset arrangementets varighed opstilles salgsboder. Der skal i givet fald planlægges salgsområder, som skal godkendes af redningsberedskabet.

Planlægning og Ledelse

Arrangørens risikovurdering skal indeholde en brandsikkerhedsmæssig vurdering. I vurderingen af sikkerhedsniveauet bør det også beskrives hvilke forholdsregler, arrangøren har truffet for at gøre brandsikkerhedsniveauet acceptabelt. En sådan beskrivelse bør indeholde brandværnsforanstaltningerne for pladsens enkelte områder:

- områder med forsamlingsstelte og selskabshuse
- campingområder
- salgsområder
- friområder
- områder tilgængelige for publikum og
- scener og bagområder

Allerede i planlægningsfasen, der for store arrangementers vedkommende typisk vil sige 6-9 måneder før afviklingen, er det vigtigt, at arrangementets ledelse tager kontakt til de relevante myndigheder, herunder til redningsberedskabet.

Det er også af stor betydning, at der afholdes kontaktmøder med myndighederne, idet myndighederne kan oplyse om hvilke regler, der gælder, og hvordan praksis er for de enkelte områder. Ifølge TF gælder der en ansøgningsfrist på 1 måned, men det er vigtigt at inddrage redningsberedskabet langt tidligere, således at der i princippet blot er tale om en formssag, når man når frem til ansøgningstidspunktet. Etableres kontakten for sent, vil det kunne medføre, at arrangementet eller dele af arrangementet ikke kan gennemføres, idet de krav, redningsberedskabet opstiller, ikke kan opfyldes inden afviklingen af arrangementet.

I forbindelse med ansøgningen til redningsberedskabet er det afgørende, at der er én navngiven arrangør eller en af arrangøren udpeget leder, idet denne person kan gøres ansvarlig for, at TF overholdes.

Ved arrangementer, der indebærer camping, har arrangøren også en pligt til at sørge for, at der på ethvert tidspunkt er fornødent vagtpersonale på området til at sikre, at ordensreglerne bliver overholdt. Det vil bl.a. sige, at der ikke bruges åben ild på steder, der ikke er godkendt hertil, og at flugtvejene holdes frie for telte eller andet.

Opstilles forsamlingsstelte til flere end 150 personer, skal der for hvert telt udpeges en leder, der skal sørge for, at der føres en driftsjournal om egenkontrol af flugtveje, nødbelysning, brandslukningsmateriel samt om instruering af personalet i teltet m.v.

Ved afholdelse af festivaler og andre udendørsarrangementer kan redningsberedskabet kræve, at redningsberedskabet selv eller andre, som redningsberedskabet har bemyndiget hertil, skal være tilstede på pladsen som brandvagt. Endvidere kan det bestemmes, at der skal være brand- og redningsmateriel til stede på pladsen. Udgifterne hertil skal afholdes af arrangøren.

Kommunikation

Det er også af afgørende betydning for den brandmæssige sikkerhed i forbindelse med et arrangement, at der er en god kommunikation mellem ledelsen af arrangementet og redningsberedskabet og mellem myndighederne indbyrdes.

Informationen af publikum samt publikums oplysninger til redningsberedskabet i tilfælde af en nødsituation er andre vigtige elementer, når kommunikationsbehov og metoder skal vurderes.

Information af publikum

Ved overvejelser om og udarbejdelse af evt. informationsmateriale til publikum bør redningsberedskabet også inddrages. I informationsmaterialet kan der f.eks. indgå oplysninger om ordensregler, placering af brandslukningsmateriel og alarmering.

Af information til publikum kan nævnes kortmateriale, der viser placeringen af flugtveje, flugtvejskilte, opslag om ordensregler, brandslukningsmateriel, kogepladser og affaldscontainere. Der kan endvidere være tale om orientering om brug af åben ild, forbud mod at medbringe møbler og lignende brandbare genstande samt forbud mod at medbringe fyrværkeri i campingområder.

Publikum skal endvidere være orienteret om anbringelsessteder for telefon, radio eller andet kommunikationsmiddel til alarmering af brandvæsenet. Publikum skal ligeledes være orienteret om, hvordan brandvæsenet alarmeres, f.eks.: ”Ring 112, meddel hvad der er sket, hvor det er sket, hvem du er, og hvor mange personer der er kommet til skade.”

Information af redningsberedskabet

Redningsberedskabet skal være orienteret om, hvordan arrangøren eller den ansvarlige leder samt andre ansvars personer umiddelbart kan kontaktes under hele arrangementet.

Information og instruktion af personalet

Der skal lige som for publikums vedkommende gives information til personalet i form af kortmateriale, der viser placeringen af brandslukningsmateriel, placeringen af flugt- og redningsveje samt anbringelsessteder for telefon, radio eller andet kommunikationsmiddel til alarmering af brandvæsenet.

Det er meget vigtigt, at personalet er vidende om flugtvejsforholdene, idet det kan være påkrævet, at publikum skal have hjælp til at komme i sikkerhed.

Personalet skal ligeledes være orienteret om, hvordan brandvæsenet alarmeres. I forsamlingsstelte og selskabshuse med plads til flere end 150 personer skal der på steder, hvor personalet færdes, op sættes en brand- og evakueringsinstruks, der som minimum skal beskrive, hvordan alarmering af brandvæsenet foretages, hvordan personalet orienteres om den opståede nødsituation, og at personalet skal sørge for, at gæsterne kommer i sikkerhed. Personalet skal orienteres om indholdet af en sådan instruks.

Det brandslukningsmateriel, der kræves opstillet forskellige steder på pladsen og i forsamlingsstelte, skal kunne anvendes af personalet eller publikum til at begrænse brandens udbredelse inden redningsberedskabet ankommer. Dette forudsætter, at brugerne er bekendt med brandslukningsmateriellet og dets anvendelse.

Brugerne af brandslukningsmateriel, som f.eks. vagtpersonalet på campingområderne, bør derfor gives undervisning i elementær brandbekæmpelse, herunder brugen af brandslukningsmateriel. Redningsberedskabet kan være behjælpelig hermed.

Pladsens indretning

I planlægningsfasen skal der også træffes beslutning om en egnet plads til arrangementet, herunder vurderes, om den er egnet brandsikkerhedsmæssigt. I vurderingerne skal der endvidere tages hensyn til pladsens placering i forhold til køretid for redningsberedskabet og ambulanceberedskabet, herunder placeringen i forhold til sygehuse i området.

Pladsens nærmere anvendelse og opdeling i delområder skal planlægges og vurderes som en helhed. Alle områder skal nøje placeres i forhold til hinanden. Der skal således være tilstrækkelige arealer til redning og slukning i alle delområder, ligesom der skal være gode tilkørselsforhold.

Fælles for alle områder er flugtvejsforholdene, som skal sikre, at alle personer - publikum, frivillige eller andet personale, som er tilknyttet arrangementet - har uhindret mulighed for at komme til et sikkert område væk fra en brand og anden truende ulykke.

Dette gælder for såvel personer, som opholder sig indendørs i f.eks. telte og forsamlingshuse, som for personer, der opholder sig udendørs i afspærrede områder.

I forbindelse med en evakuering vil de fleste personer vælge den vej, man er kommet ind af. I tilfælde af at vejen er spærret, skal det tydeligt fremgå hvilken flugtvej, som herefter er mulig. Det er derfor vigtigt med en tydelig flugtvejsmarkering.

På pladsen skal der ved hver udgang opsættes flugtvejsskilte. Størrelsen på flugtvejsskilte skal være sådan, at publikum fra et hvilket som helst sted på pladsen klart kan se et flugtvejsskilt.

Såfremt selve pladsen eller delområderne er omgivet af hegn og benyttes efter mørkets frembud, skal alle flugtvejsskilte være belyste og forsynes med nødbelysning, som skal kunne fungere i mindst en halv time efter en eventuel strømafbrydelse.

Hvis der på pladsen opstilles forsamlingsstelte, hvor der kan være flere end 150 personer, skal det sikres, at flugtvejene fra teltet kan føre helt til det fri.

Under arrangementet skal pladsen regelmæssigt rengøres for affald og andet brandbart materiale.

Opstilling på pladsen af konstruktioner, som er udført af brandbart materiale, skal godkendes af redningsberedskabet.

Beskrivelse og kortmateriale

Til brug for ansøgningen til redningsberedskabet skal der udarbejdes en beskrivelse af pladsen samt pladsens inddeling i forskellige anvendelsesområder. Beskrivelsen skal være bilagt målfast kortmateriale.

Kortmaterialet skal bestå af mindst et oversigtskort over hele pladsen (se fig. 3) samt detailkort over delområder, placeringen af forsamlingsstelte og selskabshuse til personer over 150 personer, salgsområder, campingområder (herunder teltområder og caravanområder), parkeringsområder, scener, bagområder samt serviceområder.

Oversigtskortet skal vise følgende:

- Tilkørselsveje til pladsen.
- Arealer til redning og slukning, herunder friområder.
- De forskellige delområder, herunder områder, hvor der opstilles forsamlingsstelte og selskabshuse til flere end 150 personer, campingområder, serviceområder, parkeringsområder og scener med bagområder.
- Depoter for flaskegas, der skal anvendes til madlavning eller opvarmning mv. (F-gas)
- Særligt udpegede områder i forbindelse med en evt. evakuering.

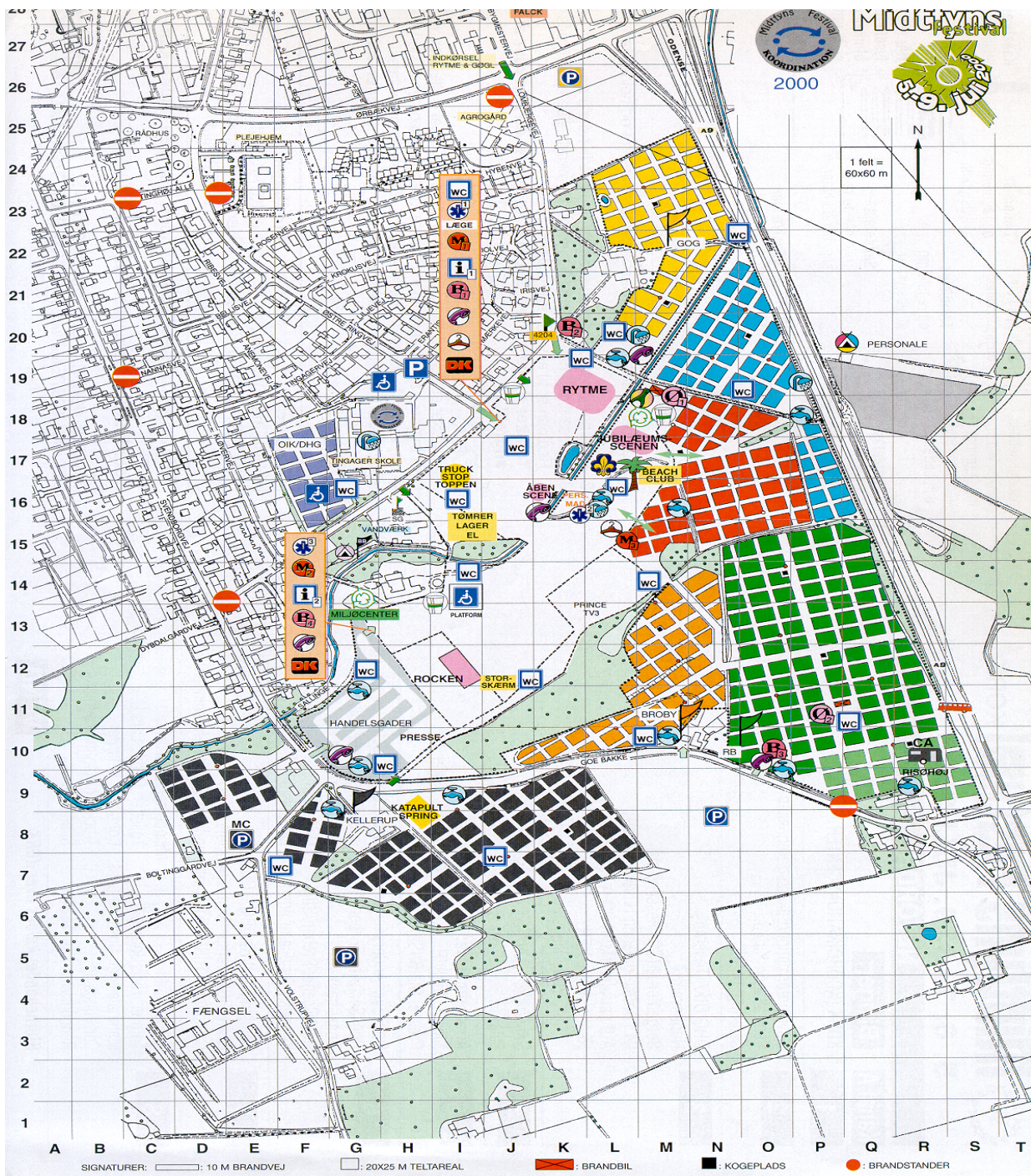

Fig. 3

Detailkortet over delområder skal vise følgende:

- Flugtveje, herunder flugtvejsskiltes placering.
- Brandslukningsmateriel.
- Brandveje og friområder.
- Affaldscontainere.

- Depoter for F-gas.
- Brandskel.

Forsamlingstelte og selskabshuse til flere end 150 personer

Forsamlingsteltes teltdug skal være brandmæssigt egnet.

Selskabshuses væg og loftbeklædning skal være af minimum klasse 2 materiale. Såfremt der anvendes teltdug som loftsbeklædning i et selskabshus, skal teltdugen være brandmæssigt egnet.

Ved planlægningen af placeringen af forsamlingstelte og selskabshuse bør der i høj grad tages hensyn til flugtvejsmulighederne ikke blot ud af teltet/huset men også væk fra teltet/huset helt til det fri.

Forsamlingstelte og selskabshuse på over 50 m² til flere end 150 personer skal godkendes af redningsberedskabet inden opstillingen på pladsen. Såfremt der skal opstilles borde og stole i teltet/huset, skal ansøgningen vedlægges en pladsfordelingsplan.

Fælles for forsamlingstelte og selskabshuse er kravene til flugtveje og brandslukningsmateriel.

Flugtvejenes bredde er bestemmende for antallet af personer, som må opholde sig i teltet/huset. Læs nærmere herom i afsnittet om definitioner og forklaringer under ”Personbegrænsning”.

I forsamlingstelte og selskabshuse skal der endvidere installeres godkendt nød- og panikbelysning, som ved en eventuel strømafbrydelse skal kunne fungere i mindst en halv time.

Campingområder

Campingområder skal placeres og indrettes og benyttes i overensstemmelse med TF. I den forbindelse skal arrangøren tage stilling til hvor mange overnattende personer, områderne skal anvendes af.

Til campingområderne kan der etableres områder med servicefaciliteter til betjening af publikum. Såfremt der opstilles salgsboder i sådanne områder, gælder kravene til salgsområder.

Affald på campingområder vil typisk være ensbetydende med meget brandbart materiale, så der bør derfor udarbejdes en plan for, hvordan renovationen klares. Dette sker bl.a. ved opstilling af affaldscontainere efter redningsberedskabets anvisninger. Da området er et publikumsområde, kan det være forbundet med vanskeligheder at få folk til at anbringe affaldet i containere. Det må derfor også indgå i planen, at der skal foretages en jævnlig oprydning på området, ligesom affaldet må køres væk fra pladsen mindst en gang om dagen.

Det kan endvidere være nødvendigt at sikre de opstillede containere mod ildspåsættelse.

Tilkørselsforholdene til campingområderne skal tilpasses således, at redningsberedskabets køretøjer henset til deres bredde og højde og svingningsradier kan komme uhindret frem til de enkelte områder.

Hvis teltene placeres med en indbyrdes afstand på mindst 3 m kan de enkelte områder have en størrelse på max. 1000 m².

Det kan imidlertid være vanskeligt at fastholde afstandskravet på 3 m, og derfor er det tilladt, at teltene placeres uden indbyrdes afstandskrav, mod at hver teltområde ikke overstiger 500 m².

I caravanområder er det ikke muligt at fravige afstandskravet på 3 m mellem campingenhederne.

Hvert teltområde skal være omgivet af friarealer på mindst 5 m, dog således at friarealet skal være mindst 10 m, hvis et teltområde grænser op til et område med anden anvendelse.

Da brug af åben ild i campingområderne ikke er tilladt, vil det ofte være nødvendigt at oprette særlige kogepladser. Fra kogepladser til omkringliggende områder skal der være friarealer på mindst 10 m.

Brandberedskabet på campingarealerne fastsættes af redningsberedskabet.

I campingområderne skal publikum have mulighed for at alarmere redningsberedskabet i forbindelse med brand. Der skal placeres telefoner, radio eller anden form for kommunikationsmiddel på campingområderne, og disse skal tydelig markeres efter aftale med redningsberedskabet.

Såfremt campingområderne har et samlet areal på over 50.000 m² eller har flere end 2.500 overnattende personer, kan redningsberedskabet stille yderligere krav om brandforebyggende foranstaltninger efter en brandmæssig risikovurdering.

Eksempler på disse krav kan være:

- Udarbejdelse af beredskabsplan.
- Udvidet brandberedskab.
- Yderligere opdeling af campingområderne.
- Maksimal størrelse på telte.
- Særlige ordensregler.

Salgsområder

Salgsområder kan forekomme flere steder på pladsen, f.eks. i musikområder, campingområder eller i selvstændige områder.

Salgsområderne er serviceområder for publikum og består af områder med boder, hvor der tilberedes mad, og boder, hvor der alene foregår handel.

Erfaringerne viser, at hvor der tilberedes mad, anvendes der oftest F-gas. Det er derfor vigtigt, at der i planlægningsfasen tages højde for mulige F-gas depoter, herunder at placeringen af depoterne opfylder de afstandskrav, som gælder efter de Tekniske forskrifter for F-gas.

Salgsområder med boder, hvor der tilberedes mad, skal endvidere adskilles fra publikum, da der i disse områder er en større mængde brandbart papiraffald.

Affald må ikke anbringes i nærhed af salgsboderne, men skal anbringes i de opstillede containere.

I planlægningsfasen bør der tages hensyn til tilkørselsforholdene for køretøjer, som skal afhente affald, da containerbiler bruger en del plads.

For at opretholde en høj brandsikkerhed kan det være nødvendigt at etablere en form for vagtordning i hvert salgsområde.

Salgsområderne skal opdeles i delarealer på maksimalt 1.000 m², som skal være omgivet af 10 m brede friområder. Redningsberedskabet kan stille andre brandmæssige krav, såfremt afstandskravene ønskes anderledes. Der kan etableres brandskel med mindst klasse 1 beklædning, eller etableres et egentligt slukningsberedskab efter aftale med redningsberedskabet.

Salgsbodernes samlede facadelængde skal for hver 50 m adskilles af 3 m brede friområder, medmindre der etableres et egentligt slukningsberedskab efter redningsberedskabets bestemmelse.

For at sikre en høj brandsikkerhed i salgsområderne skal flugtvejsforholdene for personalet og publikum være gode, og afstandsforholdene for affaldscontainere og F-gas anlæg og depoter skal overholdes.

Da der som oftest færdes et stort publikum i salgsområderne, skal der endvidere tages højde for, at disse områder skal have en størrelse, som kan sikre personalet, der arbejder i salgsboderne. Salgsbodernes bagområder skal være klart afspærret for publikum, og alle flugtveje fra de enkelte salgsboder skal have udgang til bagområderne.

Parkering i salgsområder er ikke tilladt med undtagelse af højst 2 køretøjer pr. bod. Endvidere er det ikke tilladt at campere eller overnatte i salgsområdet. Redningsberedskabet kan dog tillade overnatning af højst 2 personer med tilknytning til den enkelte salgsbod under forudsætning af, at der etableres en ordning med fast vågen vagt, der skal foretage rundring i området efter redningsberedskabets anvisninger.

Musikscener og anden underholdning

Opstilling af tribuner, herunder scene- og tilskuerkonstruktioner m.v. i fri luft, som anvendes i forbindelse med sports-, musik- eller lignende arrangementer, er omfattet af byggeloven. Bygningsarbejdet må ikke påbegyndes uden byggetilladelse fra kommunalbestyrelsen.

Scener skal opstilles på en sådan måde, at de ikke hindrer publikums adgang til flugtvejene. For udstyr, der anvendes i tilknytning til indendørs opstillede scener, som f.eks. fortæpper, mellemtæpper, bagtæpper, kulisser, sætstykker og dekorationer, gælder der særlige krav til materialernes brandmæssige egenskaber. Såfremt der anvendes materialer, der let kan antændes, såsom bomuld, papir eller hessian, skal disse brandimprægneres, jf. Driftsmæssige forskrifter for forsamlingslokaler.

Bagområderne, der typisk anvendes af personale og kunstnere, bør være adskilt fra publikum. Indretningen af sådanne områder vil være meget forskelligartet, idet anvendelse af telte, vogne, lastvogne m.v. indgår heri. Dette betyder, at flugtvejsforholdene kan være vanskelige at overskue. Områderne anvendes af personer, der som oftest ikke er stedkendte, hvorfor det tilrådes, at der opsættes flugtvejsskilte, der tydeligt med anvisningspile markerer retningen til sikre områder.

Der skal opstilles brandslukningsmateriel efter anvisning af redningsberedskabet.

Brandslukningsmateriel

Brandslukningsmateriel skal være i overensstemmelse med Arbejdstilsynets regler om indretning af trykbærende udstyr.

Brandslukningsmateriel skal kontrolleres og efterses efter gældende regler. Brandslukningsmateriel skal anbringes synligt og være let tilgængeligt. Anbringelsesstederne skal afmærkes i overensstemmelse med Arbejdstilsynets regler om sikkerhedsskiltning.

For at sikre den optimale mulighed for at slukke eller standse udbredelsen af en brand er det nødvendigt, at der er installeret det rigtige brandslukningsmateriel til formålet.

- Ved elinstallationer skal anbringes mindst en håndildslukker i henhold til TF.
- I større forsamlingsstelte og selskabshuse skal der ved flugtvejsudgange opstilles mindst et håndsprøjtebatteri eller en trykvandslukker i henhold til TF, således at der maksimalt er 25 m til nærmeste håndildslukker.
- I lokaliteter med opvarmning anbringes et håndsprøjtebatteri, eller en trykvandslukker i henhold til TF samt et brandtæppe ved hver flugtvejsudgang.

Lyd, lys og special effects

I planlægningsfasen skal arrangøren tillige være opmærksom på, om optrædende vil benytte sig af *special effects*, herunder brug af åben ild og fyrværkeri.

Fyrværkerilovgivningen inddeler fyrværkeriet i kategorier. Enhver anvendelse af scenefyrværkeri (kategori III-fyrværkeri) og festfyrværkeri (kategori IV-fyrværkeri) kræver politiets tilladelse. Dette fyrværkeri må kun anvendes af en godkendt festfyrværker, og anvendelsen skal ske i overensstemmelse med de Tekniske forskrifter for Fyrværkeri.

Redningsberedskabet har efter fyrværkeribekendtgørelsen mulighed for inden for et nærmere afgrænset område enten helt at forbyde enhver anvendelse af fyrværkeri i det fri i en nærmere angiven periode, eller fastsætte nærmere vilkår herfor. En betingelse herfor er, at det p.g.a. ekstraordinære forhold skønnes nødvendigt for at formindske risikoen for brand.

Det er derfor vigtigt både at inddrage politiet og redningsberedskabet i god tid, før arrangementet løber af stabelen, såfremt der skal opnås tilladelser til brug af fyrværkeri.

Ifølge TF er det endvidere forbudt at medtage fyrværkeri i campingområder.

Installationer

Der forefindes ofte en række forskellige installationer, der har betydning for brandsikkerheden, f.eks. el-, gas- og vandinstallationer. Generelt er det sådan, at disse installationer skal overholde gældende regler på det enkelte område: Elinstallationer skal overholde bestemmelserne angivet i stærkstrømsbekendtgørelsen, og gasinstallationerne skal overholde bestemmelserne i Gasreglementet.

I forbindelse med tilberedning af mad og opvarmning af f.eks. telte ønskes ofte anvendt F-gas. Her skal man som arrangør være opmærksom på Beredskabsstyrelsens regler for opbevaring og håndtering af oplag og anlæg med F-gas (Tekniske Forskrifter for F-gas). Det er vigtigt, at der udarbejdes en samlet plan over placeringen af disse anlæg samt de tilhørende oplag af gasflasker, idet der skal ske en godkendelse heraf hos redningsberedskabet.

Endvidere kan det være en fordel for både arrangøren og redningsberedskabet, at det er den samme installatør, der foretager godkendelsen af alle installationerne, idet godkendelses- og koordineringsarbejdet herved lettes meget.

Beredskabsplanlægning

I forbindelse med større arrangementer bør udarbejdes en beredskabsplan, således at paratheden over for uønskede hændelser optimeres. Et egentlig krav herom kan også fremsættes af redningsberedskabet.

En beredskabsplan kan have et meget varieret indhold alt efter arrangementets størrelse og art. Det vigtigste for en sådan plan er dog, at den er let forståelig og direkte anvendelig.

En beredskabsplan angående brandmæssige forhold kunne eksempelvis have følgende indhold:

- Formål, herunder samarbejde med relevante myndigheder.
- Beredskabsorganisation.
- Personalets kvalifikationer.
- Alarmering og kommunikation.
- Evakuering, flugtveje, samlingssted(er), slukningsmateriel og førstehjælpsudstyr.
- Håndtering af medier.
- Personaleinstruktion.
- Øvelser.
- Instruksler.